

k gennemgår i disse år, og som han mener også vil præge præsidentvalget i november 2020.

The Swing States are changing. You got to understand something, the 2018 election had the highest voter turnout since the women voting act. Suburban seats all over the country flipped. In Northern New Jersey, Suburban Philadelphia, Virginia, South Carolina, Oklahoma, Texas and all of Orange County California. Things are changing right before our eyes. Maybe Ohio is not a swing state but a red state, but North Carolina is definitely a swing-state, Georgia a possible swing-state, Texas a possible swing-state, Arizona definitely a swing-state. Politics seems like it's not changing but it's actually changing, it just requires a different lense to look at it in, and it changes in a way that diminishes the expertise that I meet, because we are entering into something I have never seen historically ... This time it is really different ...

*This politics is different.*⁸

2.6 Polariseringen i amerikansk politik og vælgere

Der er altså blå og røde delstater og svingstater, som ofte har farven lilla fordi den farve er en blanding af de to partiers farver (*purple states*). Men hvorfor ser delstaterne politisk sådan ud? Det må selvsagt skyldes de borgere, der bebor dem. Så hvis der er sikre republikanske og sikre demokratiske stater, må der også findes "sikre" vælgere i begge partier. Det gør der naturligvis også,

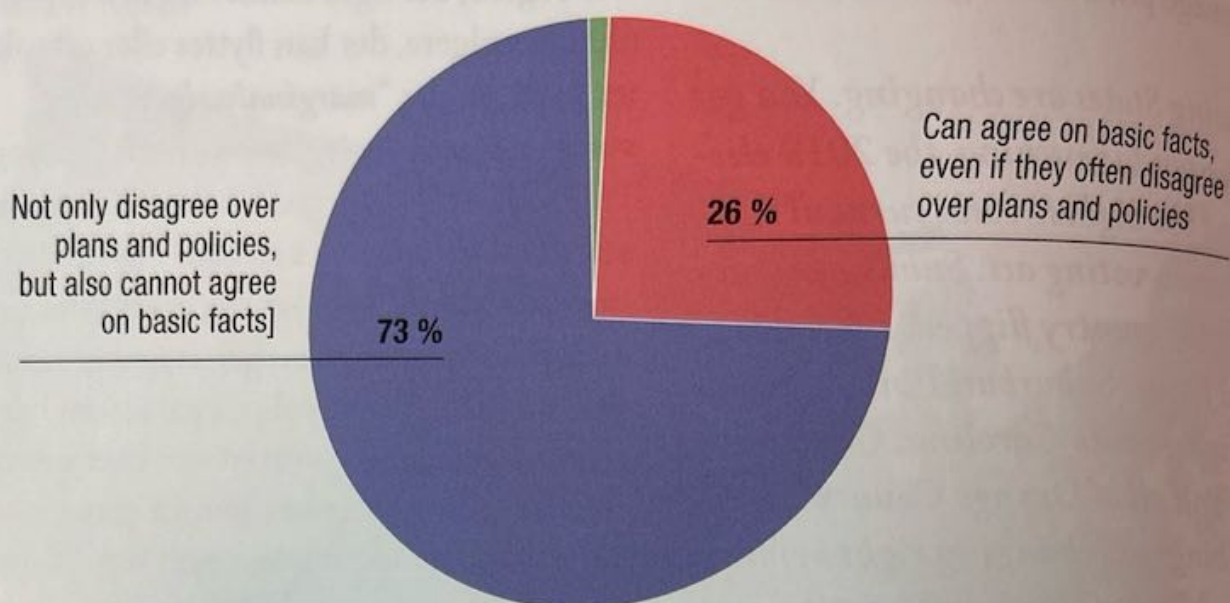
⁸Interview med James Carville" af Peter Brøndum 20. juni 2019.

og disse sikre vælgere kaldes "*kernevælgere*" – et begreb, der også kendes fra dansk politik. De vælgere, der kan flyttes eller ofte skifter parti, kaldes "*marginalvælgere*" eller *swing-vælgere* (*swing voters*), fordi de svinger i forskellig retning med hensyn til, hvor de stemmer. Herudover kan både *kernevælgerne* og *marginalvælgerne* også være såkaldte *issue-voters*. Er man *issue-vælger*, stemmer man på en kandidat eller et politisk parti, som har de samme holdninger som en selv til ét bestemt politisk emne (et issue), som vælgeren mener er helt afgørende at gøre noget ved. På dansk taler man også om enkeltsagspolitik. Andelen af marginalvælgere vil være højest blandt de vælgere, som har registreret sig selv som "uafhængige" – en gruppe, som er i vækst og nu udgør over en tredjedel af vælgerskaren i USA, men her skal man lægge mærke til, at nok er gruppen af vælgere, som opfatter sig selv som uafhængige (*independent*) i vækst, men langt de fleste af de uafhængige hælder alligevel mest til enten at stemme demokratisk eller republikansk. Disse politiske tendenser kan i høj grad knyttes til den tiltagende polarisering, som præger forholdet mellem de to store partier og dets kandidater og vælgere og som gennemsyrrer hele den politiske debat i medierne.

2.6.1 Polarisering i amerikansk politik

De to store partier har, som vi har nævnt flere gange tidligere, udviklet sig over de seneste år – groft sagt er de begge blevet til skærpede varianter af sig selv, Demokraterne er skredet mere mod venstre, og Republikanerne mere mod højre. Det er afspejlet i de to partiers forskellige vælgertyper. Samtidig har den teknologiske udvikling og eksistensen af et væld af sociale medier, der har ændret måden, som partierne kommunikerer på og også har påvirket vælgernes interaktion med hinanden og politikerne, resul-

FIGUR 2.29 Polariseringstendenser mellem demokrater og republikanere

Note: Republikanere og demokrater er enige om at være uenige i dagens USA. 73 procent af de to partiers vælgere mener således, at de er uenige om den konkrete politik, og hvad der er vigtigt at gøre for landet, ligesom de ikke kan enes om basale fakta (informationer). PEW Research Center, 3.-15. September 2019.

teret i et betydeligt skift i det politiske landskab. Ikke bare i form af justeringer inden for de to partier, men også med hensyn til, hvad der definerer den politiske midte i amerikansk politik, som i mange tilfælde enten ikke findes længere eller er så lille og med så få politiske repræsentanter, at "midten" ikke længere betyder noget.

Den politiske polarisering mellem „Red America“ (Republikanerne) og „Blue America“ (Demokraterne) startede så småt i slutningen af 1990'erne under den tidligere demokratiske præsident Bill Clinton, og voksede sig større både under George W. Bush (2000-2008) og Barack Obama (2008-2016). Ved midtvejsvalget i 2010, hvor Demokraterne tabte kontrollen med Repræsentanternes Hus, stormede den højreorienterede Teaparty-bevægelse ind i Kongressen i et oprør mod Obama, mod (især) sundhedsreformen og "en større stat" og med lavere skatter og mindre lovgivning på programmet.

Højdepunktet i politisk grøftegravning og polarisering må imidlertid siges at være

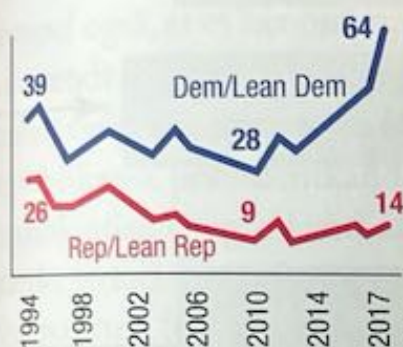
opstået under valgkampen i 2016, og i den republikanske præsident Donald Trumps første præsidentperiode fra 2016 til 2020. Trump opdeler entydigt verden i "de gode" (alle, der er enige med ham) og "de onde" (resten, men især dem, der kritiserer ham). Han har også på enestående vis formået at udradere kritikerne i egne rækker, som især var stærke i starten, men som nu enten har trukket sig fra politik og kritiserer udefra. Mest kendt er nok bevægelsen The Lincoln Project, der ledes af journalist Bill Kristol,⁹ og som også tæller jurist George Conway (der er gift med Trumps seniorrådgiver Kellyanne Conway). Bortset fra Mitt Romney var der ingen åbne kritikere af Trump i Kongressen i 2020.

Man siger tit, at identitetspolitik fylder meget på venstrefløjen i USA, hvor man ofte taler om minoritetsbeskyttelse, og som med en lidt karikeret kritik anklages for at

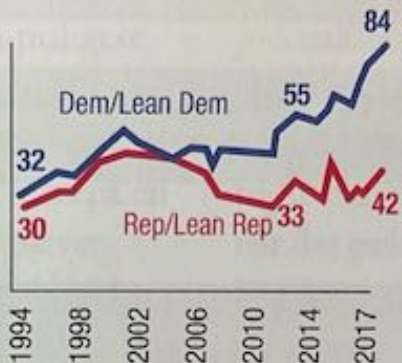
⁹ Se en kommentar fra Kristol her: <https://thebulwark.com/trump-has-broken-the-republican-party-and-conservatism-for-good/?fbclid=IwAR1KLb3ckeGctT-iDEUmfCNyuplta-7AmFW6GDy4QQ9cg-pnU9bWESIT69UM>

FIGUR 2.30 Demokraterne og republikanernes syn på tre konkrete politiske spørgsmål, 1994-2017

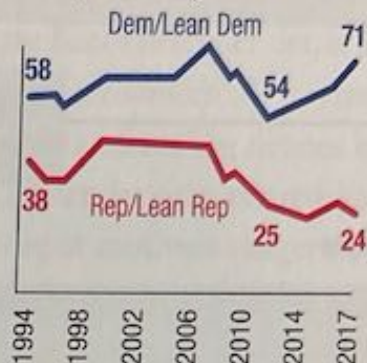
Racial discrimination is the main reason why many black people can't get ahead these days

Immigrants strengthen the country with their hard work and talents

Government should do more to help the needy

Kilde: De tre figurer er hentet fra PEW Research Center. Undersøgelser foretaget i juni og juli 2017.

være "et parti, der beskæftiger sig med grønne mærkesager, transkønnedes ret til skoletoiletter og etniske minoriteter, mens den bredere særligt hvide arbejderklasse forsømmes". Kritikken kan der være noget om, men førstepladsen som identitetspolitisk værdikriger må gives til præsident Trump, der aktivt bruger dette værktøj til at opildne sin base, der særligt bygger på fortællingen om, hvordan den amerikanske nationale identitet bygger på den hvide amerikaners forståelse af, hvad en "ægte amerikaner er for en størrelse". Se også kapitel 1.

Trump havde i sin valgkamp i 2016 og i starten af sin embedsperiode assistance fra ideologen Steve Bannon, der som en af sine mærkesager har truslen mod den hvide race, og det er fortsat denne appel til de hvide kernetropper, som Trump håber vil give ham valgsejren i november 2020. Denne ekstreme fokusering på "egen stamme" kaldes af og til for *tribalisme* (*tribe* betyder stamme på engelsk). Tribalisme antyder også, at man ikke er så interesseret i forhandlinger eller dialog, men at man fokuserer på 'stammens behov'.

Der vil dog være mange, som også mener, at demokraterne er tribale og udelukkende taler til deres stamme eller aktivistiske base, opildnet af de i stigende grad par-

tiske amerikanske medier. Hvor Trump har Fox News og det stærkt højreorienterede netmedie Breitbart News på sin side, og delvis Wall Street Journal, samt et hav af konservative og højreorienterede radioværter, for eksempel Alex Jones og Rush Limbaugh, og bloggere samt lokale tv-stationer, læner Demokraterne sig i meget høj grad op ad CNN, MSNBC, New York Times samt i en vis udstrækning Washington Post og også public service-radioen NPR, der i modsætning til kabel-tv-stationerne dog ikke råber ad nogen.

Når det gælder de politiske emner, fokuserer republikanerne som oftest mest på lav skat, fremme af økonomien, retten til at bære våben og et stærkt militær til værn mod angreb udefra (terror især). Under Trumps ledelse har partiet fokuseret langt mere på indvandring, og er blevet til et anti-immigrations parti og skeptiske over for frihandel, hvilket er helt nyt for partiet. Tidligere har Republikanerne været varme tilhængere af den globale frihandel, der er blevet set som afgørende for at skabe vækst, mens Demokraterne typisk har forlangt bedre miljø og arbejdsmiljø som betingelse for at støtte de store frihandelsaftaler.

FIGUR 2.31 Polariseringens logik i amerikansk politik

1. runde

Politiske aktører og institutioner (Kongressen, præsidenten, medierne, lobbyister, partier osv.) polariserer gennem kommunikation og konkrete handlinger det politiske liv

Befolkningen modtager og påvirkes af de polariserede budskaber og bidrager til at forstærke polariseringstendenserne yderligere.

2. runde

Politiske aktører og institutioner (Kongressen, præsidenten, medierne, partier, lobbyister osv.) opfatter de forstærkede polariseringstendenser i befolkningen og forstærker disse tendenser ved at dyrke og styrke polariseringen i deres kommunikation og handlinger.

Befolkningen modtager og påvirkes yderligere af de polariserede budskaber og bidrager til at forstærke polariseringstendenserne yderligere blandt andet gennem sociale medier, demonstrationer og sociale handlinger.

Note: I figuren vises kun to runder, men reelt er der tale om mange. Der tages i figuren udgangspunkt i, at polariseringen starter i de politiske institutioner blandt de politiske aktører og medierne, men polariseringen kan lige så vel starte i befolkningen. Pointen med figuren er at vise, at polariseringstendenserne i amerikansk politik forstærkes for hver runde i manegen, og at både amerikanske politiske institutioner, politiske aktører, medierne og befolkningen bidrager til en konstant forværring af den politiske polarisering. Figuren er selvlavet, men inspireret af Ezra Kleins tekst i bogen "Why We're Polarized", Avid Reader Press, 2020, s. 19-20.

I dag er det Demokraterne, som taler mest positivt om frihandel (dog fortsat med blik for de grønne og arbejdsmiljømæssige samt lønmæssige konsekvenser). Demokraternes traditionelle alliance med fagbevægelsen, særligt i rustbæltstaterne, betyder, at partiet er opmærksom på, at frihandelsaftaler ikke må betyde ringere forhold for den amerikanske arbejder. Men bortset fra det koncentrerer Demokraterne sig især om bedre vilkår for de dårligst stillede, om øget adgang til uddannelse, sociale forhold som bolig, pension og specielt forbedring af sundhedsydelser. Partiet er også stærkt fokuseret på klimaet (hvilket mange republikanere også har været, men fordi Trump er pro-kul og stærkt skeptisk over for vedvarende energi og bæredygtighed, er de røster blevet stille i det republikanske parti). Lo-

kalt er tonen dog anderledes, og det vil måske overraske mange danskere, at en solid republikansk oliestat som Texas er førende inden for vindmøller og andre grønne energiformer. Ligeledes har den demokratiske stat Californien meddelt, at den agter at overholde Paris-aftalen, selv om Trump trak USA ud i 2017.

De politiske uenigheder plejer at fylde en del i en valgkamp, men i 2020 vil tendensen til det, man i USA kalder for "negative voting" (se afsnit 2.6.2) formentlig fortsætte med endnu større styrke og ende med en række stærkt ubehagelige personangreb. For Demokraternes vedkommende ønsker de, som tidligere nævnt, også at gøre valget til en entydig folkeafstemning om Trump. Sjovt nok ønsker Trump til en vis grad også dette, fordi han mener, at det er en konkurrence,

hvor han kan vinde over demokratiske Joe Biden. Ud over at dette ikke lover godt for substansen i 2020, der hurtigt kan ende som ren mudderkastning i et grumt realityshow i coronavirussens skygge, betyder det for eksempel også, at et fænomen, man tidligere har kendt som *ticket splitting*, hvor en amerikansk vælger for eksempel har stemt på en republikansk præsidentkandidat, men på en demokratisk kongreskandidat, er blevet stærkt reduceret i polariseringens tidsalder. Journalisten Jeff Stein fra Washington Post skrev efter præsidentvalget i 2016:

“Every single state that elected a Republican senator this November voted for Donald Trump – and every single state that elected a Democratic senator voted for Hillary Clinton. That’s a first in American history – at least going back to 1913, when the Constitution began mandating the direct popular election of senators. And it’s a dramatic reversal from much of the middle of the 20th century, when voters frequently backed senators of one party while also supporting the opposing party’s presidential nominee — a phenomenon known as ‘ticket splitting.’”¹⁰

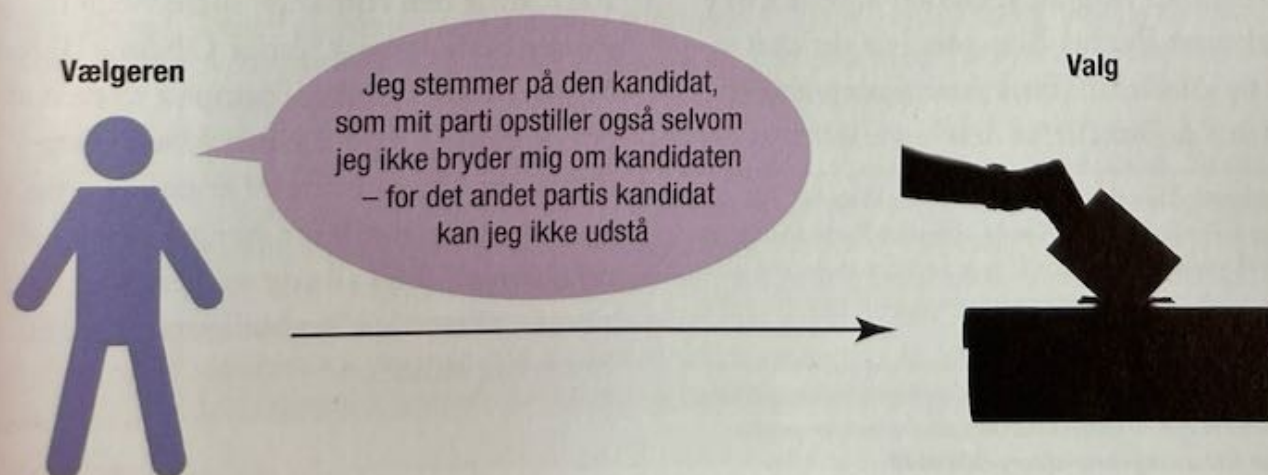
10 Citat fra Vox: <https://www.vox.com/policy-and-politics/2016/11/17/13666192/voting-congress-presidency>

2.6.2 Betydningen af negative campaigning og voting i amerikansk politik

Det, der i særlig grad påvirker polariseringstendenserne eller polariseringens logik, som journalisten Ezra Klein betegner det, er det såkaldte *“negative partisanship”*. Dvs. vreden (anger) over ”modstanderen” og dennes korrupte moral er blevet det primære redskab, når det gælder om at motivere vælgerne. Det kan lyde som om en overdrivelse, men også som Shanton Iyengar og Masha Krupenkin, to anerkendte politologer fra Stanford University, skriver i ”The Strengthening of Partisan Affect”, så er ”fjendskab over for det modsatte parti blevet den primære motor i det stærkt opdelte politiske liv ... det er lysten til at fordrive det andet parti, der er drivkraften bag politisk opførsel i dag, frem for favorisering af ens egen gruppe”.¹¹ Iyengar og Krupenkins analyser bakkes op af en række andre undersøgelser blandt andet af Alan Abramovitz og Steven Webster, der i deres vælgerforskning også peger på, at *negative partisanship* synes at være den drivende kraft i vælgerens adfærd i dag. De påviser blandt andet, at der ved valget i 2016

11 “What motivates Voters more than loyalty? Loathing” by Thomas B. Edsall, New York Times 1. marts 2018 <https://www.nytimes.com/2018/03/01/opinion/negative-partisanship-democrats-republicans.html>

FIGUR 2.32 Negative Partisanship

var cirka 73 procent af de demokratiske vælgere, som betegnede sig selv som rasende på Trump, mens cirka 66 procent af de republikanske vælgere var rasende på Clinton.

Et særligt problem ved negative partisanship er, ifølge de to politiske forskere Shanto Iyengar and Masha Krupenkin, at når vælgerne fra begge partier i stigende grad vælger at stemme ud fra en negativ motivation – at de ”ikke kan udstå den anden kandidat eller det andet parti” – så fører det med tiden til, at vælgerne ikke længere stiller krav til deres egen kandidat/parti om at være ansvarlige, ærlige og leve op til sine valgløfter. Det eneste, det kommer til at handle om, er, at deres kandidat eller parti vil vinde over den anden. Konsekvenserne af dette vil ifølge Iyengar og Krupenkin være, at de politiske kandidater, som stiller op til politiske embeder i USA, særligt præsidentvalget, ikke i samme grad som tidligere behøver at præsentere deres egen politik og konkrete løsningsforlag, men primært kan fokusere på at skabe mistillid og underminere alt, der kommer fra den kandidat eller parti, man er i valgkamp mod.¹²

Nyere studier viser i den forbindelse, at mange af de uafhængige vælgere måske slet ikke er så ”uafhængige”, men faktisk ret sikkert stemmer på de partier, som de hælder imod (*leaning towards*). Se også tekstboks 2.4. I amerikansk politik antages det ofte, at svingvælgerne udgør 15-20 procent af de amerikanske vælgere, men den amerikanske valgekspert Rachel Bitecofer går skridtet videre og påstår, at ”*There is no Swing Voter*”.¹³ Hun anslår i stedet, at den ”ægte svingvæl-

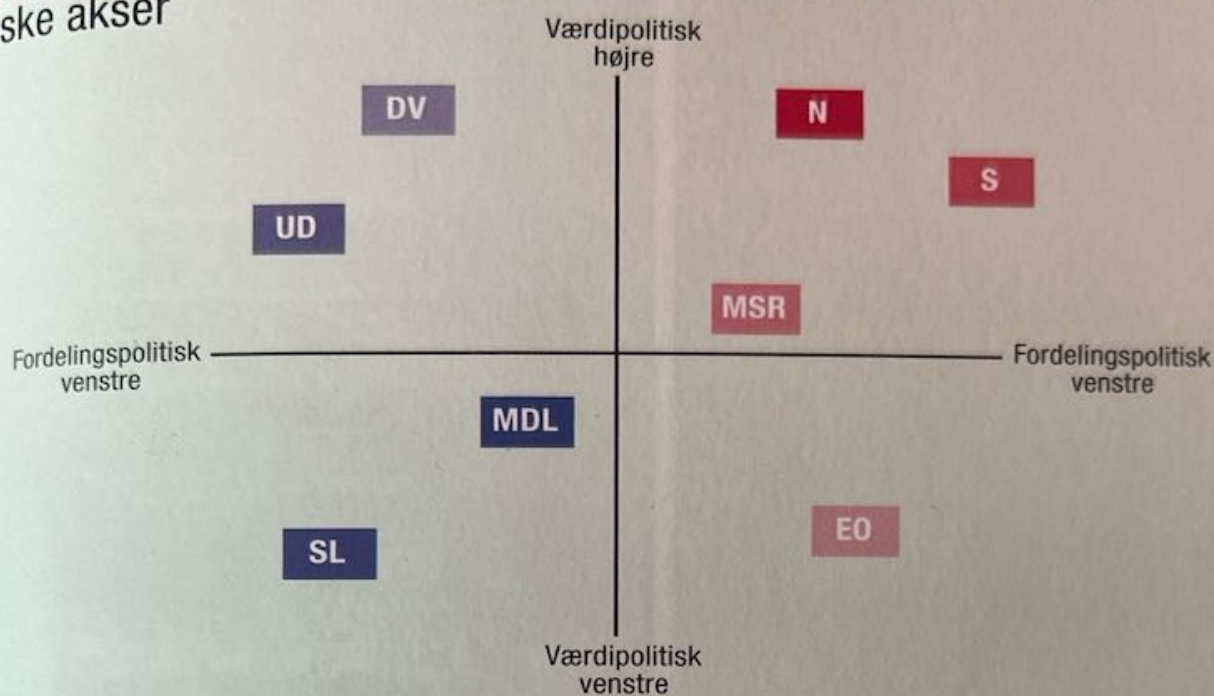
12 Ibid and Alan Bramowitz & Steven Webster: All Politics is National: The Rise of Negative Partisanship and the Nationalization of U.S House and Senate in the 21st Century”. <http://stevenwebster.com/negative-partisanship.pdf>

13 Interview med Rachel Bitecofer: [https://www.politico.com/news/magazine/2020/02/06/rachel-bitecofer-profile-election-forecasting-new-theory-108944?](https://www.politico.com/news/magazine/2020/02/06/rachel-bitecofer-profile-election-forecasting-new-theory-108944?hpid=hp-top-story%3A-profile%3A-bitecofer%3A-top-story&hpid=hp-top-story%3A-profile%3A-bitecofer%3A-top-story)

ger” i dagens USA maksimalt udgør 5-6 procent af vælgerne. Hendes analyse går på, at et kæmpe flertal af vælgerne i virkeligheden udmærket ved, hvem de vil stemme på, og derfor afgøres valget ifølge hende mest af to faktorer:

1. Hvem er bedst til såkaldt *negative campaigning*? En kampsport så at sige, hvor man først og fremmest fører kampagne mod noget i stedet for at tale om, hvad man selv vil politisk. I 2016 kan man for eksempel argumentere for, at Trump først og fremmest førte kampagne mod Clinton, mod Washington, D.C. og mod den ”korrupte klasse af indspiste og elitære politikere, der havde glemte vælgeren på gulvet”, og i 2020 mener Bitecofer, at Demokraterne vil gøre det bedst, hvis de serverer valget som en folkeafstemning om Trump, hvis popularitetstal er historisk lave.
2. Derudover mener hun, at det parti/den kampagne, som er bedst til at opildne og motivere sin egen base, vil vinde ethvert valg. Det handler i hendes optik derfor ikke om at ’appellere til midten’, men om at sikre sig, at ens egne kernevælgere troppe op. Det kaldes i amerikansk politik at fokusere på *turn-out* (*to have a turn-out strategy*). Også i den optik kan man forklare valget i 2016, fordi Clinton hverken motiverede de unge (der havde foretrukket Bernie Sanders) eller de sorte (hvor flere blev hjemme i 2016 end i 2008 og 2012, hvor rekordmange sorte vælgere stemte demokratisk under Obama/Biden). Modsat lykkedes det Trump at få dele af det potentielt republikanske vælgersegment, der var godt trætte af politikerne, og som normalt ikke stemmer, til at troppe op sammen med alle de vælgere, der traditionelt vil stemme republikansk, uanset hvem der stiller op.

FIGUR 2.34 Vælgergruppernes placering på de fordelings- og værdipolitiske akser

Note: Vælgertypologierne er i figuren forkortet: SL = Stålsatte liberale, MLD = Moderate og liberale demokrater, UD = Utilfredse demokrater, DV = De dedikerede og varierede, EO = De erhvervsorienterede, MSR = Markedsskeptiske Republikanere, NK = National-konservative, SK = Stålsatte Konservative. Jo længere en vælgertypologi er placeret til venstre på den fordelingspolitiske akse, desto større er opbakningen til føderale sociale programmer og til regulering fra statens side. Det omvendte gør sig gældende, jo længere et parti er placeret til højre. Jo tættere en vælgertypologi er placeret i toppen af figuren nær den højreorienterede værdipolitik, desto mere kritisk er vælgerne over for immigration, klimabekæmpelse, særrettigheder for minoriteter (affirmative action), og desto større tilhængere er de af familien, lokal-samfundet, retten til våben, den kristne kirke, ægteskabet mellem mand og kvinde, militæret og nationen USA. Det omvendte gør sig gældende, hvis vælgertypologien placerer sig i bunden af figuren omkring den venstreorienterede værdipolitik.

Tidligere i dette kapitel, i afsnittet om politiske partier, forklarede vi, at man godt kan placere de amerikanske politiske partier fordelings- og værdipolitisk. Dette er forsøgt gjort i figur 2.34, hvor vi har benyttet os af de amerikanske vælgertypologier.

Et enkelt forbehold skal dog her nævnes om polariseringen, nemlig at det er muligt, at de, der identificerer sig mest med de to politiske partier, blot er dem, der "råber højest, når der diskuteres". En undersøgelse fra PRII, refereret i New York Times, fra 2019 viste, at nok syntes hele 91 procent af amerikanerne, at landet var "politisk polariseret", men samtidig tilkendegav 66 procent, at de "ikke er særlig interesseret i politik". Med andre ord er det også muligt, at politiske uenigheder betyder mere for de hyper-interessererede og dominerende, der fylder både

de traditionelle medier og de sociale ditto, men at de resterende to tredjedele af amerikanerne trækker på skuldrene og lader dem med de stærke holdninger dominere, fordi de ikke selv orker. Det passer også til den relativt lave stemmeprocent i USA, som vi tidligere har været inde på.

2.6.3 Medierne og politisk kommunikation i USA

Endelig er der registreret et nyt element på amerikanernes mistillidsbarometer, som også kan bidrage til at forklare udviklingen i